

SPRAWOZDANIE

„Warsztaty z Geografii Turyzmu” 1(8) 2017

GABRIELA DALESZCZYK
ALEKSANDRA LEWANDOWSKA
IDA RACZKOWSKA

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI NAUKOWEJ „PRZESTRZEŃ REKREACJI – GRANICE I KONTEKSTY” ŁÓDŹ, 21–22 LISTOPADA 2017 R.

Na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego odbyła się w dniach 21 i 22 listopada 2017 r. konferencja naukowa pt. „Przestrzeń rekreacji – granice i konteksty”. Jej organizatorem był zespół pracowników naukowych Zakładu Geografii Rekreacji w Instytucie Geografii Miast i Turyzmu UŁ. Celem konferencji była wymiana poglądów i dyskusja na temat dynamicznego rozwoju form i trendów zachodzących w sektorze rekreacji w Polsce oraz na świecie. W spotkaniu wzięło udział kilkudziesięciu uczestników, wśród których znaleźli się reprezentanci kilku uczelni krajowych, np. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wrocławskiego, Szczecińskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Politechniki Poznańskiej czy AWF-u w Warszawie. Konferencja była podzielona na sześć sesji. Każdy blok tematyczny kończyła dyskusja zgromadzonych na sali osób. Konferencji przysłuchiwali się studenci UŁ z kierunku „turystyka i rekreacja”, z którego rekrutują się autorzy niniejszego sprawozdania.

Obrady otworzył Dziekan Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego dr hab. prof. UŁ Bogdan Włodarczyk. Po przywitaniu przybyłych gości rozpoczął pierwszą sesję wystąpieniem pt. „Przestrzeń w przestrzeni – relacje między przestrzenią turystyczną i przestrzenią rekreacji”. Referat był próbą znalezienia wspólnego mianownika dla dwóch analizowanych jednostek. Prelegent podkreślił, że ważnym ich łącznikiem jest wypoczynek, nieodzowny dla turystyki oraz rekreacji. Następnie wystąpiła dr hab. prof. Uniwersytetu Szczecińskiego Beata Meyer z referatem zatytułowanym: „Zróżnicowanie przestrzeni rekreacji na przykładzie Szczecina”. Prelegentka zgodziła się ze swoim przedmówcą, że trudno jest wyznaczyć ostrą granicę między przestrzenią rekreacji i przestrzenią

turystyki. Następnie zaprezentowała zagospodarowanie i walory rekreacyjne Szczecina. Kolejną referentką była dr hab. Agnieszka Niezgoda prof. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, która mówiła o kompresji czasu w turystyce, uwarunkowaniach, cechach i znaczeniu tego zjawiska. Dokonała także analizy i podziału pojęcia czasu wolnego z punktu widzenia ekonomisty, co dało możliwość szerszego spojrzenia na ten aspekt. Ciekawe było stwierdzenie, że współczesny człowiek nie chce mieć znacznych zasobów czasu wolnego, a wyznacznikiem jego społecznego prestiżu jest uczestniczenie w dużej liczbie różnych zajęć. Dr Robert Pawlusiński z Uniwersytetu Jagiellońskiego skupił się na podobnym zagadnieniu, chociaż głównym punktem rozważań była rekreacja w mieście nocą. Uznał, że jest to nowy sektor rekreacji, o wzrastającej popularności, przez co powstaje coraz więcej jego form i odmian. Ostatni referat w tej sesji nosił tytuł: „Rekreacja a gospodarka doświadczeń”. Jego autorem był dr Andrzej Stasiak z Uniwersytetu Łódzkiego. Autor przedstawił zależności pomiędzy rekreacją a zbieraniem doświadczeń przez turystów.

Drugą sesję rozpoczęły przedstawicielki Uniwersytetu Jagiellońskiego – dr hab. Elżbieta Bilaska-Wodecka oraz dr hab. Izabela Soljan – które miały wystąpienie pt. „Przestrzeń rekreacji osób wierzących na przykładzie Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce”. Skupiły się na przedstawieniu wyjazdów wiernych na rekolekcje do opactw i zakonów oraz na innych niestandardowych formach spędzania czasu wolnego. Uzmysłowały, że w naszym kraju nie brakuje gromadzeń, które jednoczą wiernych i jednocześnie oferują im aktywne spędzanie wolnego czasu. Kolejne wystąpienie nieco odbiegało od wcześniejszych, gdyż dr Krzysztof Kołodziejczyk z Uniwersytetu Wrocław-

skiego mówił o krajobrazie zdegradowanym jako atrakcji turystycznej i miejscu rekreacji. Na podstawie badań (przeanalizowanych wspólnie z dr Dąmą Chylińską) udowodnił, że nieatrakcyjna wizualnie, a nawet zniszczona przestrzeń może cieszyć się rekreacyjną popularnością wśród turystów oraz mieszkańców, co wśród słuchaczy wywołało kontestację (głównie co do mieszkańców) i ożywioną dyskusję. Ostatni referat w tej sesji zaprezentowała dr Marzena Makowska-Iskierka z Uniwersytetu Łódzkiego, która przybliżyła zebranych swoje badania na temat regionu metropolitalnego jako przestrzeni rekreacji. Omówiła kwestie związane z zagospodarowaniem dużych ośrodków miejskich na cele rekreacyjne, skupiając się przede wszystkim na łódzkim obszarze metropolitalnym i problematyce kreowania tej przestrzeni zarówno w centrach miast, jak i w strefach podmiejskich.

Wystąpienie dr Darii Elżbiety Jaremen oraz prof. dr. hab. Andrzeja Rapacza z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zapoczątkowało trzecią sesję. Ich referat nosił tytuł: „Rekreacja kulturalna formą kreowania nowego oblicza obiektów muzealnych”. Mówcy przedstawili zmiany zachodzące w muzeach w wyniku wprowadzania do tych obiektów np. wystaw interaktywnych, innowacyjnych wystaw czasowych czy różnych eventów oraz imprez towarzyszących. O muzeach mówiła także następna prelegentka, mgr Patrycja Chlebus-Grudzień z Uniwersytetu Jagiellońskiego, która zajęła się bardzo współczesnym zagadnieniem, jakim jest selfie w muzeum. Referentka dokonała analizy zjawiska fotografowania się turystów podczas wizyt na wystawach muzealnych. Ciekawość słuchaczy wywołały narzędzia badawcze, jakimi się posłużyła w swoich badaniach. Okazało się, że informacje zdobywała przy użyciu aplikacji Instagram. Na zakończenie sesji wystąpiła dr Katarzyna Perlińska z Uniwersytetu Łódzkiego, która działa czynnie w Centrum Animacji Środowiskowej, co pozwoliło jej pokazać jak ta instytucja kultury wspiera działania rewitalizacyjne w mieście, jakie ma dokonania, a także z jakimi boryka się problemami i barierami. Referat ten był ostatnim wystąpieniem tego dnia.

Wieczorem uczestnicy konferencji odbyli wycieczkę po mieście, podczas której pierwszym jej punktem była wizyta w planetarium EC1. Następnie udali się do strefy rozrywkowo-handlowej Off Piotrkowska, gdzie uroczystą kolacją zakończono pierwszy dzień konferencji.

Czwarta sesja miała miejsce 22 listopada i tematycznie nawiązywała do obszarów wodnych. W morską przestrzeń rekreacyjną wprowadził słuchaczy dr hab. prof. UŁ Leszek Butowski z Uniwersytetu Łódzkiego, który przede wszystkim wskazywał na granice bezpieczeństwa w żeglarskim. Autor, jako doświadczony żeglarz, omówił ważniejsze czynniki

wpływające na bezpieczeństwo uprawiania tego sportu oraz rodzaj i jakość zagospodarowania, aby nie stanowiło ono zagrożenia. Prezentacja była wzbogacona ciekawymi filmami oraz zdjęciami – w dużej mierze własnego autorstwa. Następny referat nosił tytuł „Odzyskiwanie terenów nadrzecznych w miastach na cele rekreacyjne”. Referentką była dr inż. arch. Małgorzata Denis z Politechniki Warszawskiej, która brała udział w rewitalizacji Parku Praskiego w Warszawie, znajdującego się tuż nad brzegiem Wisły. Opowiedziała o projekcie zapowiadającym się obiecująco i powoli wdrażanym do realizacji. Temat kolejnego referatu – autorstwa dr hab. inż. arch. prof. nadzw. Anny Januchty-Szostak i mgr inż. arch. Agaty Florowskiej z Politechniki Poznańskiej – również dotyczył rzeki, tym razem Warty. Referat został wygłoszony przez dr arch. Joannę Kołatę, która przybliżyła zagospodarowanie tej rzeki w miastach Wielkopolski.

Piątą sesję rozpoczęła dr Justyna Mokras-Grabowska z Uniwersytetu Łódzkiego. Swój referat poświęciła rekreacji w mieście, a nosił on tytuł: „Miejska przestrzeń rekreacyjna – tożsamość, aranżacje, estetyka”. Referentka zwróciła uwagę na to, aby przestrzenie miejskie miały swoją tożsamość, ciekawe aranżacje oraz estetykę. Wystąpienie wzbudziło wśród słuchaczy dużo emocji i powodów do dyskusji, gdyż jednym z przykładów miejskiej przestrzeni rekreacyjnej przedstawionym w prezentacji był obiekt Off Piotrkowska, poprzedniego dnia widziany przez uczestników konferencji. W kolejnym referacie wystąpiła dr inż. arch. Joanna Kołata, opowiadając o dostępności miejskich obszarów rekreacji na przykładzie Poznania. Oprócz dobrych stron zagospodarowania rekreacyjnego uczestnicy mogli usłyszeć o błędach i problemach z dostępnością niektórych miejsc i obiektów w przestrzeni rekreacyjnej tego miasta. Problematykę placów zabaw w Warszawie zaprezentowała dr hab. prof. AWF Anna Pawlikowska-Piechotka z AWF w Warszawie. Wraz z zespołem (dr Hanną Nałęcz i dr Anną Ostrowską-Tryzno) badała rekreację w przestrzeni dużego miasta na przykładzie placów zabaw nie tylko dla dzieci. Kolejną prelegentką była mgr Aleksandra Mroczek-Żulicka z Uniwersytetu Łódzkiego, której referat nosił tytuł: „Twórcza rekreacja a twórcze podejście do organizacji rekreacji – na przykładzie Łodzi”. Autorka swoje wystąpienie spuentowała następująco: „Moja prezentacja dotyczyła twórczej rekreacji, oraz bardziej twórczego podejścia do rekreacji, które moim zdaniem stanowić może remedium na współczesne usilne poszukiwania przez społeczeństwo przyjemności, nowych wrażeń i emocji” (geopedagog.wordpress.com).

Ostatnia, szósta sesja składała się z dwóch wystąpień. Pierwszym referentem był mgr Tomasz Sarzała z Uniwersytetu Szczecińskiego, który przedstawił temat: „Ocena intensywności wysiłku fizycznego ama-

torskich zawodów biegowych w Sudetach” opracowany wspólnie z dr hab. prof. US Ewą Szczepanowską. Z badań wynikało, że taki rodzaj aktywności fizycznej jest bardzo popularny. Jednak aby móc przystąpić do zawodów, trzeba wcześniej dobrze przygotować się do startu, gdyż jest to dla organizmu ogromny wysiłek fizyczny. Kolejnym, a zarazem ostatnim mówcą był dr hab. prof. Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie Michał Żemła. Tematem jego rozważań były kierunki rozwoju turystyki aktywnej na obszarach górskich w wybranych krajach Europy Środkowej, które to zagadnienie było przygotowane wspólnie z dr Kamilą Ziółkowską-Weiss i dr Kingą Krzesiwo.

Na koniec spotkania odbyła się dyskusja i podsumowanie całej konferencji. Pytań i wypowiedzi było wiele. Organizatorzy usłyszeli słowa pochwały oraz podziękowań. Dyskusję wzbogaciły wypowiedzi przedstawicieli Zakładu Geografii Rekreacji – dr. Andrzeja Stasiaka oraz dr Justyny Mokras-Grabowskiej, która m.in. podziękowała studentom za pomoc w organizacji konferencji. Wystąpienia prelegentów podsumował dr hab. prof. UŁ Sławoj Tanaś wraz z dziekanem dr. hab. prof. UŁ Bogdanem Włodarczykiem.

Zdaniem większości studentów zainteresowanych wydarzeniem konferencja była ciekawa, poruszała wiele wątków tematycznych oraz skłaniała do przemyśleń. Przede wszystkim uświadomiła, jak szerokim pojęciem jest „rekreacja” i na jak wiele sposobów można ją postrzegać oraz definiować. Oprócz wystąpienia programowych, interesujące były dyskusje i wy-

miana poglądów między uczestnikami, czasami niepozbawiona kontestacji. To uzmysłowiło studentom, że nauka jest ciekawsza wtedy, gdy dana teoria ma zarówno zwolenników, jak i przeciwników.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że konferencja przyciągnęła badaczy z różnych dziedzin nauki. Świadczy to o interdyscyplinarnym pojmowaniu pojęcia „rekreacja”, które jest przedmiotem badań zarówno architektów, jak i pedagogów czy geografów. Mimo że tytuł konferencji odnosił się do rekreacji, to niektóre referaty obejmowały także zagadnienia turystyki, dzięki czemu studenci mogli poszerzyć tutaj swoją wiedzę również w zakresie tej dziedziny.

Wyrażamy nadzieję, że studenci nie zostaną pominięci przy kolejnych konferencjach organizowanych przez Zespół Zakładu Geografii Rekreacji oraz będą mogli uczestniczyć w naukowych wydarzeniach odbywających się w przyszłości w Instytucie Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytetu Łódzkiego. Uczestnictwo w konferencjach naukowców jest dla nas bowiem nie tylko szansą na poznanie najnowszych trendów badawczych w dziedzinie rekreacji, a więc zdobycie nowej wiedzy, ale też spotkanie autorów znanych nam z literatury oraz obserwowanie procesu powstawania nowych koncepcji i teorii. Wysłuchanie referatów pozwoliło też na przyjrzenie się wachlarzowi zastosowanych narzędzi badawczych przez naukowców, sposobom przeprowadzania przez nich badań czy elementom składowym prezentacji wyników, a także interakcji ze słuchaczami.

